

วารสารศูนย์อนามัยที่ 9

Regional Health Promotion Center 9 Journal

ISSN : 2673-088X (Print) e-ISSN : 2697-3871 (Online)

จุดประสงค์	วารสารวิชาการด้านการสร้างเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข และสุขภาพ ที่นำเสนอประเด็นทางวิชาการ และงานวิจัย ที่มีคุณภาพ มีความถูกต้อง เชิงเนื้อหาและเชิงจริยธรรม และมีความเป็นอิสระเชิงวิชาการ	
ที่ปรึกษา	นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา นายแพทย์วีรพล กิตติพิบูลย์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา
บรรณาธิการ	ดร.สินศักดิ์ชนม์ อุ้นพรมมี	ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	เภสัชกรหญิง ดร.ปัญชรัสมิ ศิริทรัพย์	ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา
กองบรรณาธิการ	รศ.ดร.ธนิดา ผาติเสนะ ผศ.ดร.ประพัฒน์ เป้นตามวา ผศ.ดร.ศรัญญา จุฬารี ดร.สุภาพร วรรณสันทัด ดร.วิไลพร รังควัต ดร.บัณฑิต วรรณประพันธ์ รัชนี บุญเรืองศรี ชนิษฐา ดีเริ่ม ประดับ ศรีหมั่นไวย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 นครราชสีมา สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา
ฝ่ายจัดการ	นิตยา สาสนวน, ศิริรัตน์ รัตนสมบุรณ์, อรรครวรรณ สีนธูปัว, แสงจันทร์ จงนอก, กรรณิการ์ จันทรส่อง และ อริสรา หวังมวนกลาง	
เจ้าของ	ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	
ที่อยู่	177 ม.6 ต.โคกกรวด อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30280 โทรศัพท์ 0-4430-5131 โทรสาร 0-4429-1506 Website: http://hpc9.anamai.moph.go.th/	
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม, กันยายน-ธันวาคม)	
จำนวนพิมพ์	100 เล่ม และออนไลน์ที่ https://www.tcithaijo.org/index.php/RHPC9Journal	
สำนักพิมพ์	โรงพิมพ์เลิศศิลป์ โทร 0-4425-2883 Fax 0-4434-2238 www.LS1994.com	

วารสารศูนย์อนามัยที่ 9

Regional Health Promotion Center 9 Journal

ISSN : 2673-088X (Print) e-ISSN : 2697-3871 (Online)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ (Peer Reviewers) บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารศูนย์อนามัยที่ 9 ปี 2562-2563

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในหน่วยงาน

ทพญ.กัณทิมา เหมพรหมราช
นพ.นิธิรัตน์ บุญตานนท์
ทพญ.ณมน เพ็ชรนิล

รองผู้อำนวยการ ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา
รองผู้อำนวยการ ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา
หัวหน้ากลุ่มทันตสาธารณสุข ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงาน

รศ.ภก.ดร.พุดพิงค์ สัตยวงศ์ทิพย์
รศ.ดร.ธนิดา ผาติเสนะ
ผศ.ดร.ทองทิพย์ สละวงษ์ลักษณ์
ผศ.ดร.จากรุวรรณ ไตรทิพย์สมบัติ
ผศ.ดร.อรรณวิทย์ สิงห์ศาลาแสง
อ.ดร.พัชรี ศรีกุดตา
อ.สิริสุดา ฐานะปัตโต
อ.ฐิติมา โพธิ์ชัย
อ.ดร.ทิวากรณ์ ราชูธร
ผศ.ธนวัฒน์ อธิธนานันท์
ผศ.ดร.วันวิสาข์ โชรัมย์
ผศ.ดร.ประพัฒน์ เป้นตามวา
รศ.ดร.จันทร์ทิรา เจียรณัย
ผศ.ดร.วันทนา ถิ่นกาญจน์
ผศ.ดร.จันทกานต์ กาญจนเวทวงศ์
ผศ.ดร.วรรณดี เนียมสกุล
ผศ.ดร.ศรีญา จุฬารี
อ.ดร.ณัฐจิตา เพชรประไพ
อ.ดร.ธนภณ ลีศรี

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วารสารศูนย์อนามัยที่ 9

Regional Health Promotion Center 9 Journal

ISSN : 2673-088X (Print) e-ISSN : 2697-3871 (Online)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ (Peer Reviewers)
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารศูนย์อนามัยที่ 9 ปี 2562-2563

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงาน

อ.ดร.กษกร เพี้ยซ้าย	สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
อ.ภรณ์ อนุสนธิ	สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
อ.รวีวรรณ พงศ์พัฒน์พร	สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
รศ.ดร.นวรรตน์ สุวรรณผ่อง	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.ประกาย จิโรจน์กุล	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
ทพญ.วรมน อัครสุด	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
ทพ.วิภัทรพงษ์ บำรุงศิริ	โรงพยาบาลร้อยเอ็ด
ทพญ.จุฑามาศ เทพไชย	นักวิชาการอิสระ
ดร.บัณฑิต วรรณประพันธ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9
อ.ดร.สุภาพร วรรณสันทัด	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ
อ.ดร.กมลทิพย์ ตั้งหลักมั่นคง	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี
อ.ดร.ปรางทิพย์ ทาเสนาะ เอลเทอร์	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
อ.ศรีเสาวลักษณ์ อุ่นพรมมี	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
อ.ดร.สุภารัตน์ พิสัยพันธุ์	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

บทความทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารศูนย์อนามัยที่ 9
ต้องผ่านการตรวจประเมินคุณภาพ จากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer-Reviewer) อย่างน้อย 2 ท่าน
ในรูปแบบ Double-Blinded Review

บทบรรณาธิการ

COVID-19 กับงานวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัย

การระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทิศทาง (Directions) แนวโน้ม (Trends) และวิธีการ (Measures) ในการทำงานวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยในหลายรูปแบบ ผู้เขียนรวบรวมประเด็นจากบทความวิชาการ และบทความออนไลน์ มาสรุปเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

- งานวิจัยและเผยแพร่เกี่ยวกับ COVID-19 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความจำเป็นเร่งด่วนในการควบคุมการระบาดและการรักษาโรคทำให้งานวิจัย Clinical trials ทั่วโลกเพิ่มขึ้นกว่า 70 เท่าภายในระยะเวลาเพียง 6 เดือน (60 เรื่องช่วงต้น ม.ค. 62 เป็น 4,271 เรื่อง ช่วงปลาย มิ.ย. 63¹) เมื่อสามารถควบคุมการแพร่ระบาดและมีแนวทางการรักษาโรคที่มีประสิทธิภาพแล้ว แนวโน้มการวิจัยจะปรับจาก Clinical trials ไปสู่ด้านพฤติกรรมและด้านสังคม (Behavioral and social studies) คล้ายกับที่เกิดขึ้นกับการระบาดของโรคเอดส์ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา²

- รูปแบบการดำเนินงานวิจัยเปลี่ยนไป การควบคุมการระบาดที่สำคัญของไวรัสโคโรนา คือการรักษาระยะห่างทางสังคม (Social distancing) ทำให้การประชุมแบบต่อหน้า (Face-to-face) และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในทุกรูปแบบ (Field data collections) เป็นสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง นักวิจัยต้องปรับรูปแบบการประชุมเป็นการประชุมออนไลน์ผ่าน Platform ต่างๆ เช่น Zoom[®] Google Meet[®] หรือ Line[®] การเก็บรวบรวมข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตด้วยการทำแบบสอบถามผ่าน Google Forms[®] หรือการสัมภาษณ์ผ่าน Line[®] Facebook Messenger[®] หรือแม้แต่ SMS³ เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทรงประสิทธิภาพและทำให้งานวิจัยขับเคลื่อนได้ในระหว่างที่มีการระบาดของ COVID-19 ในทั่วทุกมุมโลก

- รูปแบบการเผยแพร่ผลการวิจัยเปลี่ยนไป การประชุมนำเสนอผลงานที่ประกาศไว้แล้วก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา ต้องปรับรูปแบบการประชุมเป็นแบบออนไลน์อย่างเร่งด่วนเพื่อให้สามารถดำเนินต่อไปได้ เช่น American Public Health Association (APHA) Annual Meeting ที่ปกติมีผู้เข้าร่วมเกิน 12,000 คน ทุกปีต้องเปลี่ยนเป็นการประชุมเสมือนจริง (Virtual meetings)⁴

รูปแบบการทำงานวิจัยที่ต้องปรับจากแบบที่เคยทำ (The Usual) ไปเป็น ‘ปกติวิถีใหม่’ หรือ ‘New Normal’ อาจเกิดความขลุกขลัก ไม่คุ้นชิน และเป็นความท้าทายของนักวิจัยทุกคน แต่เชื่อมั่นว่าด้วยศักยภาพของนักวิจัยจะสามารถปรับตัวและทำให้ New Normal กลายเป็น The Usual ได้ในไม่ช้า

ดร.สินศักดิ์ชนม์ อุ้นพรมมี
บรรณาธิการ

¹ Nature Index. Coronavirus research publishing: The rise and rise of COVID-19 clinical trials [Internet]. 2020 [cited 2020 August 4]. Available from: <https://www.natureindex.com/news-blog/the-top-coronavirus-research-articles-by-metrics>

² Lakeh AB, Ghaffarzadegan N. Global trends and regional variations in studies of HIV/AIDS. Sci Rep 2017; 7: 4170. doi: 10.1038/s41598-017-04527-6.

³ Lau C. Collecting Data with Mobile Surveys in Low- and Middle-Income Countries During COVID-19 [Internet]. 2020 [cited 2020 August 4]. Available form: <https://www.rti.org/insights/mobile-survey-data-collection-covid-19>

⁴ APHA [Internet]. APHA 2020 — Creating the Healthiest Nation: Preventing Violence; c2020 [cited 2020 August 4] Available from: <https://www.apha.org/annualmeeting>

สารบัญ

	หน้า
ข้อมูลวารสาร	ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ (Peer-Reviewers)	ข
บทบรรณาธิการ	ง
สารบัญ	จ
บทความวิจัย	
การศึกษาสถานการณ์การหกล้มในผู้สูงอายุในชุมชน จังหวัดสุพรรณบุรี The Study of Falls among the Elderly in the Community, Suphan Buri Province เพ็ญรุ่ง วรรณดี, จิรพรรณ โพธิ์ทอง, อุมกร ใจยั่งยืน	126
ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคไตเรื้อรังในผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านข่าใหญ่ อำเภोजตรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด Prevalence and Factors Associated with Chronic Kidney Disease among Patients with Diabetes Mellitus and Hypertension at Ban Kha Yai Tambon Health Promoting Hospital, Chaturaphak Piman District, Roi Et Province ศศิธร ดวนพล, อีรศักดิ์ พาจันท์, พิทยา ศรีเมือง	142
การพัฒนาแบบแผนการคัดกรองและส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุตามแนวคิด “ไม่ล้ม ไม่ลืม ไม่ซึมเศร้า กินข้าวอร่อย” The Development of Elderly Health Screening and Elderly Health Promotion Program for Preventive Long-Term Care, based on the Concept: “Do not fall, do not forget, do not depress and good eats” วีรพล กิตติพิบูลย์, นิธิรัตน์ บุญตานนท์	158
การพัฒนาการเฝ้าระวังการเกิดโรคหัดในกลุ่มแรงงานต่างด้าว ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา Development of Surveillance of Disease Occurrence for Measles in Migrant Workers in Sung Noen Subdistrict, Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province วิชาญ คิตเห็น, ตรุณี คุณวัฒนา, มณีรัตน์ วยสวัสดิ์, นิยะดา รัตนวรวิทย์, ชนกานต์ ศรีธาวีรัตน์	172

สารบัญ

	หน้า
การพัฒนาแบบการเตรียมความพร้อมในการสอบความรู้รอบยอดทางการพยาบาล รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ของสถาบันพระบรมราชชนก ด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง : การศึกษานำร่อง	191
Development of Preparedness Program for Prabommarajchanok Institute's Comprehensive Examination in Adult Nursing with Blended Learning and Simulation-Based Learning: A pilot study	
วาสนา หลวงพิทักษ์, สุภาวดี นพจุจินดา, วิรงค์รอง ชมภูมิ่ง, พิศิษฐ์ พลชนะ ผลของโปรแกรมการจัดการตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ค่าดัชนีมวลกาย และเส้นรอบเอว ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีภาวะอ้วนลงพุง	210
Effects of Self-Management Program for Health Behavior Modification, Body Mass Index and Waist Circumference among Village Health Volunteers with Abdominal Obesity	
สุภาพร ทิพย์กระโทก, ธนิตา ผาติเสนะ ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของ หญิงตั้งครรภ์ในเขตสุขภาพที่ 9	224
Evaluation of Policy Implementation to Control and Prevent Iodine Deficiency among Pregnant Women in Health Region 9	
สุจิตรา สมุนนอก, ศรีประภา ลุนละวงศ์, จีรวรรณ ชงจั้งหรีด ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลตนเองในการชะลอ ไตเสื่อมของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ระยะที่ 1-2	243
Relationships Between Health Literacy and Self-care Behaviors to Delay the Progression of Chronic Kidney Disease among Patients with Chronic Kidney Disease Stages 1 and 2	
จตุพร จันทะพฤกษ์, ลักขณา ชอบเสียง บทความวิชาการ	
กระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง : ประสบการณ์จากการนำมาใช้ในการสอน นักศึกษาพยาบาล	259
Authentic Learning : Experiences from teaching nursing students	
ชาติ ไทยเจริญ, นันธิยา ไทยเจริญ การฟื้นฟูสมรรถภาพหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	271
Rehabilitation of Patients after Artificial Knee Replacement Surgery	
ณัชชา ตระการจันทร์, พศิจิพร ยศพิทักษ์	

สารบัญ

	หน้า
การเรียนรู้การสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน	285
Online Learning under the COVID-19 Epidemic : Concepts and applications of teaching and learning management	
วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์, จรรยา คนใหญ่	
การประเมินและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสตรีตั้งครรภ์ที่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน	299
Assessment and Promotion of Quality of Life in Pregnant Women with Nausea and Vomiting	
สุนันทา ศรีมาคำ, มาวศรี มานุษ	
ภาคผนวก	
คำแนะนำในการจัดเตรียมต้นฉบับ (Author's Guidelines)	a
หลักการอ้างอิงตามระบบแวนคูเวอร์ (Vancouver Citation Style)	c
การพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ วารสารศูนย์อนามัยที่ 9	e
ขั้นตอนและกรอบเวลาการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารศูนย์อนามัยที่ 9	h
หนังสือรับรองการส่งบทความเพื่อรับการพิจารณาตีพิมพ์ – บทความทั่วไป	i
หนังสือรับรองการส่งบทความเพื่อรับการพิจารณาตีพิมพ์ – บทความจากวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์และการศึกษาอิสระ	j